

IESKAITE POĻU VALODĀ
6. KLASEI
 2013
 SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

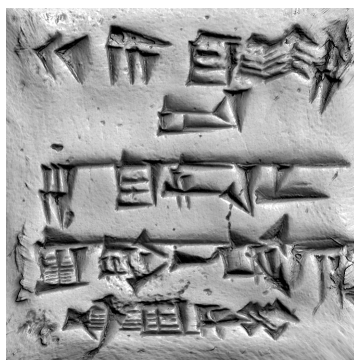
Skola _____

Część I

Tekst nr 1

Przeczytaj uważnie tekst „Od glinianych tabliczek do e-booka” i na jego podstawie wykonaj zadania od 1 do 5.

Od glinianych tabliczek do e-booka

Jak wyglądały początki książki? Jak to zwykle bywa, były trudne. Ludzie, od momentu wynalezienia pisma, szukali sposobu, aby zachować je na dłużej. Wynalazek pisma przypisuje się Sumerom (3000-3500 lat p.n.e.), im także zawdzięczamy pierwszy sposób przechowywania znaków graficznych - na glinianych tabliczkach. W miękkiej glinie ryto znaki i rysunki za pomocą kawałka trzciny, po czym pozostawiano tabliczkę na słońcu do wyschnięcia. Był to jednak materiał dość nietrwały.

Około 1000 lat później Egipcjanie odkryli nowy, lepszy sposób utrwalania myśli, marzeń, uczuć i informacji – zapisywali je specjalnym atramentem i piórem na papirusie. Pisali tylko po jednej stronie. Tekst układali kolumnami. Taka „książka” nie miała kartek, lecz kształt zwoju, przypominający współczesne rolety. Zwój papirusu z dwóch stron zaopatrzony był w wałki. Rozwijano go z prawej strony na lewą. Przeczytane partie nawijano na drugi wałek.

W V w. n. e. ostatecznie zastąpiono papirus pergaminem – oczyszczoną, cienką skórą zwierzęcą, na której zapisywano tekst. Pergamin był lepszy od papirusu, bardziej wytrzymały, odporny, dawał możliwość farbowania stron i stosowania kolorowych tuszy.

Momentem przełomowym w historii książki było wynalezienie papieru. Powstał on podobno około 105 r. n.e. w Chinach. Potrzeba było niemal 600 lat, aby trafił na Bliski Wschód, do krajów arabskich, a następnie do Hiszpanii i Włoch, skąd rozprzestrzenił się po Europie. Do papieru początkowo odnoszono się nieufnie, można powiedzieć, że rywalizował o względy z pergaminem. Produkcja książek

była żmudna i długa. Przepisywano je ręcznie w klasztorach i zakonach; oprawiano w drewno i skórę. Książki były ogromne, ciężkie, bogato zdobione, z połączanymi ilustracjami i bardzo drogie. Za jedną książkę można było kupić całą wieś. Wtedy też został nadany książce kształt, jaki znamy do dziś: kartki papieru ujęte w okładki.

Kolejnym przełomem w historii książki było wynalezienie druku przez Gutenberga. Produkcja książki stała się znacznie tańsza i coraz więcej ludzi mogło sobie pozwolić na jej kupienie. Znacznie później powstanie bibliotek sprawiło, że książki „trafiły pod strzechy” – do prostych, niezamożnych ludzi.

W XXI książka przybrała nową formę. E-book, czyli książka zapisana na nośniku elektronicznym i przeznaczona do czytania na urządzeniu komputerowym, mimo że jest dość młodym wynalazkiem, może pochwalić się ciekawą historią. Swoją karierę zaczynała jako upominek od firmy czy darmowy dodatek do różnych czasopism. Byłoby tak dalej, gdyby nie sam król horrorów, Stephen King, który zdecydował się w ramach eksperymentu na wydanie w formie e-booka jednej ze swych książek. Efekt przerósł wszelkie oczekiwania, bo „Jazda na kuli” sprzedała się w ponad 400 tysiącach egzemplarzy przez pierwsze 24 godziny. Nazwisko wielkiego pisarza pomogło rozpowszechnić nowe zjawisko, jakim był wówczas e-book.

W ten sposób docieramy do końca ekspresowej podróży w czasie. Przed oczyma mamy współczesną papierową książkę, pięknie oprawioną, bogato ilustrowaną, małą, poręczną i wygodną. Obok niej e-book - z ładną stroną tytułową, wysokiej jakości ilustracjami, czytelną czcionką. Czy e-book wyprze książkę papierową z obiegu? Na razie się na to nie zanosi. E-book rozwija się własną drogą, zyskując coraz więcej zwolenników. Książka papierowa osiągnęła już ostatnie stadium, bardziej się nie rozwinie. Ale kto wie, może kiedyś te dwie ścieżki: książki papierowej i e-booka, zbiegną się w jedną?

Zadanie 1 (0-1)

Odpowiedz na pytanie: Co jest tematem tekstu nr 1?

Aizpilda
skolotājs:

1. _____

Zadanie 2 (0-5)

Wypisz z tekstu materiały, na jakich zapisywano książki - od najstarszego do najnowszego.

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

2. _____

Zadanie 3 (0-1)

O pierwszej książce wydanej w formie e-booka można powiedzieć, że

- a) była powieścią Stephena Kinga,
- b) miała kształt kuli,
- c) nie znamy jej tytułu ani autora,
- d) sprzedana się w 40 000 egzemplarzy.

3. _____

Zadanie 4 (0-2)

Zapisz słownie liczebniki i rozwiń skróty:

W V w. n. e. _____

Okolo 105 r. n. e. _____

4. _____

W zadaniu nr 5 zaznacz poprawną odpowiedź

Zadanie 5 (0-1)

Od momentu wynalezienia pisma ludzie szukali możliwości utrwalenia w nim:

- a) znaków graficznych,
- b) słów,
- c) przeczytanych książek,
- d) informacji, myśli, marzeń, uczuć.

5. _____

Tekst nr 2

Przeczytaj uważnie wiersz Edwarda Szymańskiego „Książka” (tekst nr 2) i na jego podstawie wykonaj zadania od 6 do 9.

Zadanie 6 (0-4)

Uporządkuj rozsypane rymy z drugiej zwrotki, wpisując je w wykropkowane miejsca w wierszu. Słowa do wpisania znajdziesz w ramce pod drugą zwrotką.

Edward Szymański*Książka*

Witam cię kartek szelestem,
Tytułem na pierwszej stronie,
witam!

Bo po to przecież jestem,
Żebyś mnie ujął w dłonie
I czytał!

(...)

Kiedy ci smutno będzie,
Kiedyś samotny, _____

Bez przyjaciela - _____

Ja z tobą pójdę _____

Poprzez zimowe _____

W kraje _____

chory, wesela, wszędzie, wieczory

Będiesz wraz ze mną oglądać
Baśnie i cuda, i dziwy
Na końcu świata.
Po niebie, po morzach i lądach
jako te ptaki szczęśliwe
będziemy latać. (...)

Ja cię bez trudu nauczę
Tego, co przydać się może
Choćby po latach paru.
Ja tobie słowem, jak kluczem,
w cudowny sposób otworzę
pałace czarów.

6. _____

Zadanie 7 (0-1)**Na podstawie tekstu nr 2 uzupełnij zdanie:**

Osobą mówiącą (podmiotem lirycznym) w wierszu jest _____,
a adresatem wypowiedzi _____. Intencją osoby
mówiącej w wierszu jest _____.

7. _____

Zadanie 8 (0-4)**Z tekstu nr 2 wypisz wersy, w których książka staje się:**

a) przyjacielem:

---

b) przewodnikiem:

---

c) nauczycielem:

---

d) czarodziejem:

---

8. _____

Zadanie 9 (0-1)**Wyrażenie „pałace czarów” jest:**

- a) epitetem,
- b) porównaniem,
- c) przenośnią,
- d) uosobieniem.

9. _____

**Kopā par
1. daļu:**

IESKAITE POĻU VALODĀ
6. KLASEI
 2013
 SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Część II
Tekst nr 3
Wysłuchaj uważnie tekstu, a następnie wykonaj zadania od 11 do 20
Zadanie 10 (0 – 2)

Na podstawie wysłuchanego tekstu nazwij osoby, które biorą udział w rozmowie.

a) _____

b) _____

Aizpilda skolotājs:

10. _____

Zadanie 11 (0 – 8)
Zaznacz krzyżykiem, które zdanie jest prawdziwe (P), które fałszywe (F) a jakich informacji brakuje w tekście (BI)

Lp.	Zdanie	P	F	BI
1.	„Kruczobór” to tytuł nowej powieści Andrew Petersa.			
2.	Andrew Peters napisał już ponad sześć książek.			
3.	Autor „Kruczoboru” jest Australijczykiem.			
4.	Andrew Peters ma dwoje dzieci.			
5.	Syn pisarza ma imię Tom.			
6.	Córka Petersa wydała swoją pierwszą książkę w wieku lat 12.			
7.	Książka „Kruczobór” ukazała się w wydawnictwie Sosnowy Las.			
8.	Wywiad pochodzi z pisma dla młodzieży <i>Victor Junior</i> .			

11. _____

W zadaniach od 12 do 18 zaznacz prawidłową odpowiedź..
Zadanie 12 (0 – 1)

Przy pisaniu książki najważniejsze jest:

- a) wyobraźnia i natchnienie,
- b) ciężka praca,
- c) spokój i koncentracja,
- d) domek położony w lesie.

12. _____

Zadanie 13 (0-1)

Powieść „Kruczobór” jest:

- a) baśnią,
- b) powieścią fantastyczno - naukową,
- c) powieścią fantasy,
- d) legendą.

13. _____

Zadanie 14 (0-1)

Natchnieniem dla napisania powieści „Kruczobór” stało się wyobrażenie:

- a) wielkiego drzewa zagrażającego życiu chłopca,
- b) chłopca uciekającego do domku na drzewie,
- c) chłopca uciekającego po konarze drzewa przed zagrożeniem,
- d) rozmowa z synem i córką po kolacji na podwórku.

14. _____

Zadanie 15 (0-1)

Dzieci pisarza są *zapałonymi czytelnikami*, to znaczy że:

- a) chętnie czytają książki,
- b) robota pali im się w rękach,
- c) czytają między wierszami,
- d) palą za sobą mosty.

15. _____

Zadanie 16 (0-1)

Pierwszym słuchaczem powieści „Kruczobór” był:

- a) ojciec pisarza,
- b) syn pisarza,
- c) dzieci pisarza,
- d) córka pisarza.

16. _____

Zadanie 17 (0-1)

W wyrazie „kruczobór” podkreśl słowo, które jest synonimem słowa „las”.

17. _____

Zadanie 18 (0-1)**Zaznacz prawidłową odpowiedź.**

Słowa pisarza: *Czuję, że drzewom podoba się moja książka* świadczą o:

- a) głośnym czytaniu książki w lesie,
- b) rozmowach prowadzonych przez pisarza z drzewami,
- c) pisaniu książki wśród drzew,
- d) wrażliwości autora na piękno przyrody.

18. _____

Zadanie 19 (0-3)

Przesłaniem książki jest *ostrzeżenie przed utratą przez ludzkość ostatnich miejsc na Ziemi, gdzie można spotkać dziką przyrodę*. Biorąc pod uwagę sens przesłania uzupełnij zdania wyrazami dobranymi z ramki (dobierz trzy wyrazy).

Człowiek _____ częścią przyrody. Jeśli całkowicie zniszczy dziką przyrodę _____ samemu sobie. Mądrzy ludzie: ekolodzy, pisarze, przyrodnicy apelują o _____ natury.

jest, nie zagrazi, nieuszanowanie, zagrazi, poszanowanie, nie jest

19. _____

Kopā par
2. daļu:

_____

IESKAITE POĻU VALODĀ
6. KLASEI
 2013
 SKOLĒNA DARBA LAPA
3. daļa

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Część III

Tekst nr 4

Przeczytaj uważnie tekst nr 3, a następnie wykonaj polecenia od 21 do 27.

Małgorzata Musierowicz

Chlebowy obiad Włóczykija

Muminek bardzo kochał Włóczykija i każde dziecko, które przeczytało książkę pani Tove Jansson o Muminkach, też musi kochać Włóczykija - za jego poczucie wolności, niezależności, a także za to, że chociaż nigdy nie przepadał za towarzystwem - zawsze znalazł czas dla kogoś, kto potrzebował opieki.

Włóczykij mieszkał z Muminkami przez większą część roku, ale kiedy nadchodziła jesień - jakaś przemożna siła ciągnęła go w świat. Podczas swoich wędrówek najczęściej smażył sobie kotlet.

A oto potrawa do której trzeba mieć tylko patelnię ognisko dwa jajka cztery kromki chleba lub bułki odrobinę mleka i kawałek żółtego sera. Chleb trzeba pokroić na drobne, cienkie kawałki (można w kostkę) i przysmażyć je na odrobinie tłuszczu na chrupko i rumiano. Jajka i pół szklanki mleka wymieszać, dodać do tego pokrojony drobno lub utarty żółty ser. Można dosypać, oprócz szczypty soli, szczyptę pieprzu lub utartej gałki muskatołowej. Wszystko razem wymieszać i trzymać patelnię na małym ogniu, mieszając, aż żółty ser się rozpuści.

A po jedzeniu umyć patelnię w strumyku. Liść, służący do tego mycia, puścić z biegiem wody, zwinąć namiot, spakować plecak i - ruszyć dalej przed siebie, wolnym kroczkiem, przez pola i lasy, nie wiadomo dokąd.

http://lektury.gazeta.pl/lektury/1,102500,408782,Chlebowy_obiad_Wloczykija.html#ixzz1mYR50WEg

Zadanie 20 (0-2)

Wyraz „niezależność” pisze się razem, a wyraz „nie przepadał” oddzielnie. Podaj zasady ortograficzne, wyjaśniające pisownię tych wyrazów. Uzupełnij zdanie:

Wyraz „niezależność” pisze się razem, ponieważ „nie” z _____

_____ ,
a wyraz „nie przepadał” pisze się oddzielnie, bo „nie” z _____

Aizpilda skolotājs:

20. _____

Zadanie 21 (0-1)

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Zapisany pochyłym drukiem fragment tekstu nr 3 jest:

- a) receptą,
- b) przepisem,
- c) instrukcją,
- d) ogłoszeniem.

21. _____

Zadanie 22 (0-11)

W zdaniu : **Przemozna siła ciagnęła go w świat** określ części mowy i części zdania

Wyraz	Część mowy	Część zdania
Przemozna		
siła		
ciagnęła		
go		
w		_____
świat		_____
w świat	_____	

22. _____

Zadanie 23 (0-2)

Ze zdania: Jajka i pół szklanki mleka wymieszać, dodać do tego pokrojony drobno lub utarty żółty ser wypisz bezokoliczniki i zamień je na 2 os. lp. trybu rozkazującego.

Wypisz bezokoliczniki: _____ ;

wypisane bezokoliczniki zamień na 2 os. lp. trybu rozkazującego:

_____ .

23. _____

Zadanie 24 (0-2)

Na podstawie zdania z ćwiczenia 4 określ przypadek, liczbę i rodzaj rzeczowników:

wyraz	przypadek	liczba	rodzaj
jajka			
mleka			

24. _____

Zadanie 25 (0-1)

Przepisz zdanie wyróżnione *łustym drukiem*. Wstaw przecinki.

---

25. _____

Zadanie 26 (0-1)

W wyrazie „chlebowy” zaznacz podstawę słowotwórczą i formant.

---

26. _____

Kopā par
3. daļu:

_____

IESKAITE POĻU VALODĀ
6. KLASEI
 2013
 DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

CZĘŚĆ 1

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Kryteria oceny	Punkty
1	Tematem tekstu jest historia książki (dzieje książki, rozwój książki)	1 punkt za poprawną odpowiedź, zgodną z tekstem.	1
2	a) gliniane tabliczki b) papirus c) pergamin d) papier e) nośniki elektroniczne	Po 1 punkcie za każdą poprawną odpowiedź (ważna jest kolejność)	5
3	a		1
4	W piątym wieku naszej ery Około sto piętego roku naszej ery	Po 1 punkcie za poprawny zapis	2
5	a) lub d)		1
6	Kiedy ci smutno będzie, Kiedyś samotny, chory Bez przyjaciela - Ja z tobą pójdę wszędzie Poprzez zimowe wieczory W kraje wesela .	1 punkt za poprawne wpisanie jednego rymu.	4
7	Osobą mówiącą (podmiotem lirycznym) w wierszu jest książka , a adresatem wypowiedzi czytelnik (dziecko, uczeń) . Intencją osoby mówiącej w wierszu jest zachęcenie do czytania (przekonanie o tym, że warto czytać) .	1 punkt za prawidłowe wpisanie <u>wszystkich trzech</u> elementów. Przy określaniu intencji nie bierze się pod uwagę sformułowania lecz poprawność myśli.	1
8	Przyjacielem: <i>Ja z tobą pójdę wszędzie...</i> Przewodnikiem: <i>Będziesz wraz ze mną oglądać</i> Nauczycielem: <i>Ja cię bez trudu nauczę...</i> Czarodziejem: <i>w cudowny sposób otworzę...</i>	1 punkt za poprawne wpisanie cytatu. Dziecko może wpisać dłuższy cytat, ale musi on zawierać wers z klucza.	4
9	c		1
Koniec części pierwszej		Suma punktów	20

CZĘŚĆ 2

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Kryteria oceny	Punkty																																													
10	a) Dziennikarz b) Pisarz, autor, Andrew Peters	1 punkt za poprawną odpowiedź. W punkcie 11b każda odpowiedź zapisana w kluczu jest poprawna.	2																																													
11	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Zdanie</th> <th>P</th> <th>F</th> <th>BI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>„Kruczobór” to tytuł nowej powieści Andrew Petersa.</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Andrew Peters napisał już ponad sześć książek.</td> <td></td> <td>x</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Autor „Kruczoboru” jest Australijczykiem.</td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Andrew Peters ma dwoje dzieci.</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Syn pisarza ma imię Tom.</td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Córka Petersa wydała swoją pierwszą książkę w wieku lat 12.</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Książka „Kruczobór” ukazała się w wydawnictwie Sosnowy Las.</td> <td></td> <td>x</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8.</td> <td>Wywiad pochodzi z pisma dla młodzieży <i>Victor Junior</i></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Zdanie	P	F	BI	1.	„Kruczobór” to tytuł nowej powieści Andrew Petersa.	x			2.	Andrew Peters napisał już ponad sześć książek.		x		3.	Autor „Kruczoboru” jest Australijczykiem.			x	4.	Andrew Peters ma dwoje dzieci.	x			5.	Syn pisarza ma imię Tom.			x	6.	Córka Petersa wydała swoją pierwszą książkę w wieku lat 12.	x			7.	Książka „Kruczobór” ukazała się w wydawnictwie Sosnowy Las.		x		8.	Wywiad pochodzi z pisma dla młodzieży <i>Victor Junior</i>	x			1 punkt za każdą poprawną odpowiedź	8
Lp.	Zdanie	P	F	BI																																												
1.	„Kruczobór” to tytuł nowej powieści Andrew Petersa.	x																																														
2.	Andrew Peters napisał już ponad sześć książek.		x																																													
3.	Autor „Kruczoboru” jest Australijczykiem.			x																																												
4.	Andrew Peters ma dwoje dzieci.	x																																														
5.	Syn pisarza ma imię Tom.			x																																												
6.	Córka Petersa wydała swoją pierwszą książkę w wieku lat 12.	x																																														
7.	Książka „Kruczobór” ukazała się w wydawnictwie Sosnowy Las.		x																																													
8.	Wywiad pochodzi z pisma dla młodzieży <i>Victor Junior</i>	x																																														
12	a	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
13	c	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
14	c	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
15	a	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
16	b	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
17	bór	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
18	d	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																																													
19	Człowiek jest częścią przyrody. Jeśli całkowicie zniszczy dziką przyrodę, zagrozi samemu sobie. Mądrzy ludzie: ekolodzy, pisarze, przyrodnicy apelują o poszanowanie natury.	1 punkt za każdy poprawnie wpisany wyraz.	3																																													
Koniec części drugiej		Suma punktów	20																																													

CZĘŚĆ 3

nr zadania	Poprawna odpowiedź	Kryteria oceny	Punkty																								
20	Wyraz „niezależność” pisze się razem, ponieważ „nie” z rzeczownikami piszemy razem, a wyraz „nie przepadał” pisze się oddzielnie, bo „nie” z czasownikami piszemy oddzielnie.	1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.	2																								
21	b	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																								
22	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyraz</th> <th>Część mowy</th> <th>C z ę ś ć zdania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Przemożna</td> <td>Przymiotnik</td> <td>przydawka</td> </tr> <tr> <td>siła</td> <td>Rzeczownik</td> <td>Podmiot</td> </tr> <tr> <td>ciągnęła</td> <td>Czasownik</td> <td>orzeczenie</td> </tr> <tr> <td>go</td> <td>Zaimek</td> <td>dopełnienie</td> </tr> <tr> <td>w</td> <td>przyimek</td> <td>----- ----</td> </tr> <tr> <td>świat</td> <td>rzeczownik</td> <td>----- ----</td> </tr> <tr> <td>w świat</td> <td>-----</td> <td>okolicznik</td> </tr> </tbody> </table>	Wyraz	Część mowy	C z ę ś ć zdania	Przemożna	Przymiotnik	przydawka	siła	Rzeczownik	Podmiot	ciągnęła	Czasownik	orzeczenie	go	Zaimek	dopełnienie	w	przyimek	----- ----	świat	rzeczownik	----- ----	w świat	-----	okolicznik	1 punkt za każdą poprawną odpowiedź	11
Wyraz	Część mowy	C z ę ś ć zdania																									
Przemożna	Przymiotnik	przydawka																									
siła	Rzeczownik	Podmiot																									
ciągnęła	Czasownik	orzeczenie																									
go	Zaimek	dopełnienie																									
w	przyimek	----- ----																									
świat	rzeczownik	----- ----																									
w świat	-----	okolicznik																									
23	wymieszaj, dodaj	1 punkt za każde poprawne przekształcenie	2																								
24	Jajka – M. lm. r. niemęskoos. (dopuszczalna odpowiedź: rodzaj nijaki). Mleka – D. lp. r.n.	1 punkt za każdą poprawną odpowiedź	2																								
25	<i>A oto potrawa, do której trzeba mieć tylko patelnię, ognisko, dwa jajka, cztery kromki chleba lub bułki, odrobinę mleka i kawałek żółtego sera.</i>	1 punkt za prawidłowe wstawienie przecinków.	1																								
26	Chleb – podstawa słowotwórcza - owy – formant	1 punkt za poprawną odpowiedź.	1																								
Koniec części trzeciej		Suma punktów	20																								

Kryteria oceny rozprawki

Zadania 27

Liczba punktów	Treść	Kompozycja tekstu	Słownictwo i styl	Ortografia i interpunkcja, błędy
5	Wypowiedz zgadza się z tematem. Problem jest sformułowany dokładnie, wybrane argumenty do udowodnienia własnego zdania są przekonujące. Głębokie zrozumienie tematu. Wypowiedz treściwa (bogata), oryginalna, która całkowicie zgadza się z określonym zadaniem informacyjnym. Stosunek do tematu/problemu jest jasno wyrażony.	Oryginalna kompozycja albo przestrzeganie struktury danego rodzaju tekstu i/ albo jego gatunku. Wszystkie części pracy są podporządkowane podstawowej myśli i powiązane ze sobą. Tekst jest podzielony na akapity w zależności od typu danego tekstu i/ lub jego gatunku, od sensu wypowiedzi.	Tekst stylistycznie odpowiada proponowanemu tematowi i/ lub gatunkowi. W tematach, które nie określają stylu i gatunku tekstu – istnieje własny styl. Słownictwo bogate, używanie słów i budowa zdań są poprawne i dokładne. Używa różnorodnych konstrukcji syntaktycznych. Wypowiedz jest wyraźna, obrazowa, stylistycznie jednorodna.	1
4	Praca całkowicie zgadza się z tematem i ustalonym zadaniem informacyjnym. Podstawowa myśl jest precyzyjnie sformułowana, logicznie rozwinięta w pracy. Głębokie zrozumienie tematu. Osobisty stosunek do tematu jest jasny .	Struktura pracy w większości zgadza się z proponowanym typem tekstu i/ albo jego gatunkiem. Wszystkie części pracy są podporządkowane podstawowej myśli, są ze sobą powiązane. Tekst jest podzielony na akapity w zależności od typu tekstu i/ albo jego gatunku, od sensu wypowiedzi.	Stylistycznie tekst zgadza się z proponowanym tematem i/ albo gatunkiem. Bogate słownictwo. Używa różnych konstrukcji syntaktycznych. Jednak jest 1 błąd językowy . Wypowiedz wyraźna, jasna, stylistycznie jednorodna.	2-3
3	Praca generalnie zgadza się z tematem i zadaniem informacyjnym . Podstawowa myśl jest sformułowana, ale jej rozwinięcie nie zawsze konsekwentne. Zrozumienie tematu dosyć głębokie. Osobisty stosunek do tematu jest wyrażony.	Struktura pracy częściowo zgadza się ze strukturą proponowanego typu tekstu i/ lub jego gatunku. Jednak praca ma wstęp, główną część i zakończenie. Wszystkie części są podporządkowane podstawowej myśli, są powiązane ze sobą. Tekst podzielony jest na akapity, chociaż ten podział niezupełnie zgadza się z typem tekstu i/ lub jego gatunkiem, jak również z sensem wypowiedzi.	Tekst w zasadzie stylistycznie odpowiada proponowanemu tematowi i/ lub gatunkowi; nie zawsze przestrzega stylistycznej jednorodności. Odpowiednie słownictwo, ale nie zawsze precyzyjne. Używa różnorodnych konstrukcji syntaktycznych. Wypowiedz jest właściwa, ale niewystarczająco obrazowa. Są 2-3 błędy naruszające normy językowe.	3-4

2	Praca zgadza się z ustalonym tematem i zadaniem informacyjnym, ale zrozumienie tematu jest powierzchowne. Podstawowa myśl sformułowana niedokładnie, jej rozwinięcie nie zawsze jest konsekwentne. W dużej mierze rozważania mają ogólny charakter. Osobisty stosunek nie jest jasny.	Struktura pracy nie odpowiada strukturze proponowanego typu tekstu i/lub jego gatunkowi. Kompozycja jest niedokładna. Części pracy nie zawsze są ze sobą powiązane, niewystarczający podział na akapity.	Niewystarczająco bogate słownictwo, jednorodne konstrukcje syntaktyczne, w większości proste zdania. Występują 4 błędy językowe. Wypowiedź jest dość wyraźna, ale mało obrazowa.	5-6
1	Zrozumienie i rozwinięcie tematu jest powierzchowne. Podczas tworzenia tekstu nie zostało uwzględnione zadanie informacyjne. Praca w dużym stopniu składa się z ogólnych fraz i zdań. Podstawowa myśl nie jest sformułowana. Nie ma osobistego stosunku.	Kompozycja niedokładna. Części pracy nie są powiązane ze sobą, zdania zazwyczaj nielogiczne. Akapity są podzielone mechanicznie albo w ogóle nie ma podziału na akapity.	Ubogie słownictwo, prymitywne zdania. 5 błędów językowych. Wypowiedź jest uboga, niewyraźna.	7-8
0	Temat jest tylko zaznaczony. Praca składa się z ogólnych zdań. Osobisty stosunek nie jest wyrażony.	Brak kompozycji. Części pracy nie są powiązane ze sobą. Zdania nielogiczne, nie ma akapitów.	Wypowiada się z trudem, w pracy jest ponad 5 błędów językowych.	Więcej niż 8 błędów

Mutvārdu daļas vērtēšanas kritēriji (20 punkti)

Ja nav ievērots atbildes laiks (mazāk par 1 min), maksimālais punktu skaits par katru kritēriju – 2 punkti.

P.	Saturs	Stāstījuma loģiskums	Pašizteiksme	Vārdu krājums
5	Runas saturs atbilst tematam, pārliecinoši argumenti, kā arī skaidri izteikta personiskā attieksme.	Precīzi izplānota runa: ir ievads, galvenā daļa un nobeigums. Skaidri attīstīta galvenā doma.	Ir savs stils, dabiska, nesamākslota runa. Pareiza izruna un intonācija.	Bagāts vārdu krājums, precīzi izvēlēti un lietoti vārdi, tēlaina valoda.
4	Runa atbilst tematam. Pietiekama argumentu atlase. Ir personiskā attieksme.	Plānveidīgi veidota runa, ir ievads, galvenā daļa un nobeigums. Pietiekami veiksmīgi atklāts galvenais tematā.	Pietiekami dabiska, viegli uztverama runa. Samērā precīza izruna un intonācija.	Pietiekami bagāts vārdu krājums, atbilstošs vārdu lietojums. Tēlaina valoda. Ir atsevišķas stila kļūdas.
3	Stāstījums atbilst tematam. Nepārliecinoši argumenti. Nav personiskās attieksmes.	Ir mēģināts ievērot plānveidību, galvenā doma uztverama ar grūtībām.	Runa samākslota, frāžaina. Izvēlēta intonācija neatbilst temata izklāstam. Kļūdas izrunā un intonācijā.	Trūcīgs vārdu krājums, vairākas stila kļūdas, vienveidīgi teikumi.
2	Runa daļēji atbilst tematam.	Haotisks stāstījums.	Neizteiksmīga, grūti uztverama runa.	Nepietiekams vārdu krājums domas izteikšanai, nabadzīga valoda.
1	Runa neatbilst tematam.	Runa veidota no atsevišķiem teikumiem, doma nav uztverama.	Runā aprautiem teikumiem. Pauzē.	Trūcīgs vārdu krājums, daudz stila kļūdu.
0	Nav vērtējams.			

CZĘŚĆ II - SŁUCHANIE.

Tekst nr 3

Niezwykła powieść fantasy już w Polsce!

(fragmenty wywiadu z Andrew Petersem, autorem powieści „Kruczobór”, zamieszczonego w piśmie dla młodzieży *Victor Junior*)

„Kruczobór” to pierwsza część nowej trylogii fantasy. Autor, Andrew Peters, jest ciekawą postacią: od dziecka uwielbiał łązić po drzewach i z nimi gadać... Napisał już ponad 60 książek. „Kruczobór” właśnie ukazuje się nakładem wydawnictwa Bukowy Las.

Dziennikarz: Czy zawsze marzył Pan o tym, by zostać pisarzem?

Andrew Peters: Tak, od wczesnej młodości prowadziłem pamiętnik, w którym notowałem przemyślenia, wiersze, pomysły. To był mój własny świat, miejsce ucieczki.

Dziennikarz: Co to właściwie znaczy, że od dzieciństwa rozmawiał Pan z drzewami?

Andrew Peters: Może nie tyle z nimi rozmawiałem, co darzyłem je szczególnym uczuciem. Drzewa zawsze dawały mi poczucie bezpieczeństwa. Mam nadzieję, że nie zabrzmi to dziwnie, ale gdy ostatnio spaceruję po lesie wokół mojego domu na wsi, czuję, że drzewom podoba się moja książka i jej przesłanie – ostrzeżenie przed utratą przez ludzkość ostatnich miejsc na Ziemi, gdzie można spotkać dziką przyrodę.

Dziennikarz: Czy trudno jest napisać książkę? Od czego Pan zwykle zaczyna?

Andrew Peters: Najważniejsze są wyobrażenia i natchnienie. Ale trzeba także być gotowym na bardzo, bardzo ciężką pracę. A jeżeli chodzi o „Kruczobór”... Pewnego dnia wyobraziłem sobie chłopca biegnącego po ogromnej gałęzi. Wyczułem, że ucieka przed śmiertelnym zagrożeniem i natychmiast musiałem wymyślić powód tej ucieczki. Odpowiedź na to pytanie pomogła mi rozpocząć pisanie „Kruczoboru”.

Dziennikarz: Czy Pana dzieci lubią książki?

Andrew Peters: Oczywiście! Zarówno mój syn, jaki i córka są zapalonymi czytelnikami. Na dodatek córka też jest już autorką. Kiedy miała 12 lat, napisała swoją pierwszą książkę (...). Opublikował ją jeden z naszych wydawców. Syn kocha komiksy i książki przygodowe. Jako pierwszy usłyszał „Kruczobór”, kiedy czytałem mu pierwsze wersje powieści.

Opracowano na podstawie: *Victor Junior* nr 12, 8 czerwca 2011 r.